

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบพรรณนาเชิงความสัมพันธ์ (Correlational Descriptive Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 200 คน เก็บรวบรวมข้อมูลที่บ้านของกลุ่มตัวอย่างช่วงเดือนมิถุนายน-ตุลาคม 2552 ซึ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผลด้วยสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน ค่าเฉลี่ย
SD	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
b	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนดิบ
$Beta$	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน
R^2 และ R^2_{adj}	แทน สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน
R^2_{change}	แทน ค่า R^2 ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อสมการเปลี่ยน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t - distribution)
p	แทน นัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษานี้จะนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการบรรยายประกอบตาราง 3 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวที่ศึกษา และข้อมูลปัจจัยต่าง ๆ ของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ และคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวที่ศึกษา และข้อมูลปัจจัยต่าง ๆ ของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลทั่วไปของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวที่ศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และเศรษฐกิจทางสังคมของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา ดังตารางที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 จำนวนและร้อยละของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ($n = 200$)

ข้อมูลทั่วไปของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	102	51.0
ชาย	98	49.0
2. อายุ		
เยาวชน (15-24 ปี)	12	6.0
ผู้ใหญ่ตอนต้น (25-44 ปี)	43	21.5
ผู้ใหญ่ตอนปลาย (45-59 ปี)	58	29.0
ผู้สูงอายุตอนต้น (60-74 ปี)	56	28.0
ผู้สูงอายุตอนปลาย (75 ปี ขึ้นไป)	31	15.5
(อายุน้อยที่สุด 15 ปี อายุมากที่สุด 89 ปี ค่าเฉลี่ยของอายุ 55.47 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.13 ปี)		
3. สถานภาพสมรส		
อยู่	101	50.5
โสด	59	29.5
หม้าย/ หย่า/ แยก	40	20.0
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	78	39.0
ประถมศึกษา	96	48.0
มัธยมศึกษา	20	10.0
อนุปริญญา/ อาชีวศึกษา	4	2.0
ปริญญาตรี	2	1.0

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. อาชีพ		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	161	80.5
รับจ้างชั่วคราว	15	7.5
ค้าขาย	12	6.0
เกษตรกร	7	3.5
ลูกจ้างบริษัท/ ห้างร้าน/ โรงงาน	3	1.5
รับราชการ	2	1.0
6. รายได้เฉลี่ย (บาท/ เดือน)		
ไม่มีรายได้	19	9.5
ต่ำกว่า 5,000 บาท	170	85.0
5,001-10,000 บาท	9	4.5
10,001-15,000 บาท	2	1.0
15,001-20,000 บาท	2	1.0
20,000 บาท ขึ้นไป	-	-
(รายได้ต่ำสุด 500 บาท/เดือน รายได้สูงสุด 19,000 บาท/ เดือน ค่ามัธยฐานของรายได้ 500 บาท/เดือน ส่วนเบี่ยงเบนควอดไทล์ 500 บาท/ เดือน)		
7. ความเพียงพอของรายได้เฉลี่ย		
เพียงพอ/ เหลือเก็บ	78	39.0
ไม่เพียงพอ/ ไม่เป็นหนี้	88	44.0
ไม่เพียงพอ /เป็นหนี้	34	17.0
8. ลักษณะของความพิการ		
ครึ่งท่อนบน	27	13.5
ครึ่งท่อนล่าง	77	38.5
ครึ่งซีก	73	36.5
ทั้งตัว	23	11.5

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
9. ระดับความพิการ		
ระดับ 3	46	23
ระดับ 4	128	64
ระดับ 5	26	13
10. ความพิการซ้ำซ้อน		
ไม่มี	196	98.0
มี (แขนข้างซ้ายอ่อนแรงและตาบอด 2 คน, ขาข้างซ้ายอ่อนแรงและตาบอด 1 คน และแขนขาทั้ง 2 ข้างอ่อนแรงและตาบอด 1 คน)	4	2.0
11. ระยะเวลาที่มีความพิการ (ปี)		
น้อยกว่า 1 ปี	3	1.5
1-5 ปี	88	44.0
6-10 ปี	43	21.5
11-15 ปี	11	5.5
16-20 ปี	23	11.5
มากกว่า 20 ปี	32	16.0
(ระยะเวลาสั้นที่สุด 1 เดือน ระยะเวลามากที่สุด 56 ปี ค่ามัธยฐานของระยะเวลาที่มีความพิการ 7.35 ปี ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ 3.4 ปี)		
12. การรักษาที่ได้รับ*		
ไม่ได้รับการรักษา	62	31.0
รับประทานยา	46	23.0
กายภาพบำบัด	39	19.5
รับประทานยา และกายภาพบำบัด	51	25.5
รับประทานยา กายภาพบำบัด และนวดแผนไทย	2	1.0
13. ผู้ดูแลหลัก		
ไม่มี	12	6.0
บุตรสาว หรือ บุตรชาย	63	31.5
คู่สมรส	59	29.5

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
13. ผู้ดูแลหลัก (ต่อ)		
บิดา หรือ มารดา	41	20.5
ญาติ	15	7.5
พี่สาว/ น้องสาว หรือ พี่ชาย/ น้องชาย	10	5.0
14. ผู้ดูแลรอง		
ไม่มี	133	66.5
บุตรสาว หรือ บุตรชาย	35	17.5
ญาติ	15	7.5
บิดา หรือ มารดา	8	4.0
คู่สมรส	6	3.0
พี่สาว/ น้องสาว หรือ พี่ชาย/ น้องชาย	3	1.5
15. ระยะเวลาในการดูแลของผู้ดูแล (ปี)		
น้อยกว่า 1 ปี	3	1.5
1-5 ปี	88	44.0
6-10 ปี	38	19.0
11-15 ปี	10	5.0
16-20 ปี	23	11.5
มากกว่า 20 ปี	26	13.0
(ระยะเวลาน้อยที่สุด 1 เดือน ระยะเวลามากที่สุด 48 ปี ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการดูแล 5.6 ปี ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ 2.4 ปี)		
* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ		

จากตารางที่ 4-1 พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 51.0) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 49.0) มีอายุน้อยที่สุด 15 ปี และมากที่สุด 89 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนปลายมากที่สุด (ร้อยละ 29.0) รองลงมาเป็นวัยผู้สูงอายุตอนต้น (ร้อยละ 28.0) มีอายุเฉลี่ย 55.47 ปี ($SD = 18.04$)

เมื่อพิจารณาสถานภาพสมรส พบว่า ครึ่งหนึ่งของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว มีสถานภาพสมรสคู่ (ร้อยละ 50.5) รองลงมาเป็นสถานภาพสมรสโสด (ร้อยละ 29.5) สำหรับระดับ การศึกษาของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว จบการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 48.0) และมีเกือบ 4 ใน 10 (ร้อยละ 39.0) ที่ไม่ได้ รับการศึกษา ทุกคนนับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 100.0) ส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 80.5) ส่วนคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวที่ประกอบอาชีพ 3 อันดับแรก คือ รับจ้างชั่วคราว (ร้อยละ 7.5) ค้าขาย (ร้อยละ 6.0) และเกษตรกร (ร้อยละ 3.5)

ในส่วนของการรายได้เฉลี่ย พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 5,000 บาท/ เดือน (รายได้ ค่าสุด 500 บาท/ เดือน รายได้สูงสุด 19,000 บาท/ เดือน) ค่ามัธยฐานของรายได้ 500 บาท/ เดือน ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ 500 บาท/ เดือน) และรายได้เฉลี่ยไม่เพียงพอ แต่ไม่เป็นหนี้มากที่สุด (ร้อยละ 44.0) รองลงมา รายได้เพียงพอ/ เหลือเก็บ (ร้อยละ 39.0) ส่วนแหล่งที่มาของรายได้มาจาก แหล่งอื่น ๆ มากที่สุด เช่น บิดา หรือมารดา เบี้ยยังชีพคนพิการ (ร้อยละ 48.0) รองลงมา มาจากบุตร หลานภายในและภายนอกครอบครัว (ร้อยละ 19.0) สำหรับลักษณะของความพิการ พบว่า คนพิการ ทางกายและการเคลื่อนไหวมีความพิการบริเวณครึ่งท่อนล่างมากที่สุด (ร้อยละ 38.5) รองลงมา คือ บริเวณครึ่งซีก (ร้อยละ 36.5) เมื่อพิจารณาระดับความพิการของคนพิการทางกายและ การเคลื่อนไหว พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวส่วนมากมีระดับความพิการระดับ 4 (ร้อยละ 64.0) รองลงมา คือ ความพิการระดับ 3 (ร้อยละ 23.0) และส่วนใหญ่ ไม่มีความพิการ ซ้ำซ้อน (ร้อยละ 98.0)

ในส่วนของระยะเวลาที่มีความพิการ พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมี ระยะเวลาความพิการ 1-5 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 44.0) รองลงมา คือ 6-10 ปี (ร้อยละ 21.5) (ระยะเวลา น้อยที่สุด 1 เดือน ระยะเวลามากที่สุด 56 ปี) ค่ามัธยฐานของระยะเวลาที่มีความพิการ 7.35 ปี ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ 3.4 ปี) ซึ่งคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวนี้ไม่ได้รับการรักษา มากที่สุด (ร้อยละ 31.0) รองลงมาได้รับการรักษาโดยการรับประทานครบถ้วนร่วมกับการทำ กายภาพบำบัด (ร้อยละ 23.0)

สำหรับผู้ดูแลหลักของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว พบว่า บุตรสาวหรือบุตรชาย จะเป็นผู้ดูแลหลักมากที่สุด (ร้อยละ 31.5) รองลงมา คือ คู่สมรส (ร้อยละ 29.5) ส่วนผู้ดูแลรอง พบว่า ส่วนมากไม่มีผู้ดูแลรอง (ร้อยละ 66.5) รองลงมา คือ บุตรสาวหรือบุตรชายเป็นผู้ดูแลรอง (ร้อยละ 17.5) และระยะเวลาในการดูแลของผู้ดูแลอยู่ในช่วง 1-5 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 44.0) รองลงมา คือ 6-10 ปี (ร้อยละ 19.0) (ระยะเวลาน้อยที่สุด 1 เดือน ระยะเวลามากที่สุด 48 ปี) ค่ามัธยฐานของระยะเวลาในการดูแล 5.6 ปี ส่วนเบี่ยงเบนควอไทล์ 2.4 ปี)

ข้อมูลปัจจัยต่าง ๆ ของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาของตัวแปรแต่ละตัว ได้แก่ ความเข้มแข็งในการมองโลก สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ และคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ โดยแยกการนำเสนอแต่ละตัวแปร ดังตารางที่ 4-2 ถึงตารางที่ 4-6 ดังนี้

ตารางที่ 4-2 ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา และระดับของความเข้มแข็งในการมองโลกของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม ($n = 200$)

ความเข้มแข็งในการมองโลก	คะแนนที่ เป็นไปได้	M	SD	แปลผล	ระดับต่ำ		ระดับปานกลาง		ระดับสูง	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านความสามารถทำความเข้าใจได้	5-35	20.31	4.03	ปานกลาง	23	11.5	151	75.5	26	13.0
2. ด้านความสามารถบริหารจัดการ	4-28	17.72	4.09	ปานกลาง	16	8.0	138	69.0	46	23.0
3. ด้านความสามารถให้ความหมาย	4-28	15.83	3.59	ปานกลาง	34	17.0	146	73.0	20	10.0
โดยรวม	13-91	53.85	8.89	ปานกลาง	10	5.0	170	85.0	20	10.0

จากตารางที่ 4-2 พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมีความเข้มแข็งในการมองโลกในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 53.85$, $SD = 8.89$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความเข้มแข็งในการมองโลกทุกด้านมีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 20.31$, $SD = 4.03$, $M = 15.83$, $SD = 3.59$ และ $M = 5.09$, $SD = 1.61$) เมื่อเทียบร้อยละของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในแต่ละด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถทำความเข้าใจได้ (ร้อยละ 75.5) ด้านความสามารถบริหารจัดการ (ร้อยละ 73.0) และด้านความสามารถให้ความหมาย (ร้อยละ 69.0) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า คนพิการมีความรู้สึกว่าอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่

คุ้นเคย มีค่าคะแนนสูงสุด ($M = 5.09, SD = 1.61$) รองลงมา คือ คนพิการมีความรู้สึกว่าได้รับความยุติธรรม ($M = 4.37, SD = 1.60$) และบ่อยครั้งที่เกิดความคิดว่าความรู้สึกที่กำลังเกิดขึ้นภายในจิตใจนั้นไม่น่าจะเกิดขึ้น ($M = 4.34, SD = 1.53$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนต่ำสุด คือ คนพิการไม่เคยพบกับความแปลกใจในการกระทำของบุคคล ซึ่งคิดว่ารู้จักเขาเป็นอย่างดี ($M = 3.36, SD = 1.38$) รายละเอียดดังตารางภาคผนวก ก-1

ตารางที่ 4-3 ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา และระดับของสัมพันธภาพในครอบครัวของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม ($n = 200$)

สัมพันธภาพ ใน ครอบครัว	คะแนน ที่เป็นไปได้	M	SD	แปล ผล	ระดับไม่ดี		ระดับปานกลาง		ระดับดี	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้าน จำนวน บทบาท	4-20	14.64	3.63	ปาน กลาง	23	11.5	59	29.5	118	59.0
2. ด้าน อารมณ์	4-20	14.07	3.51	ปาน กลาง	16	8.0	92	46.0	92	46.0
3. ด้านการ สื่อสาร	4-20	17.60	3.46	ดี	2	1.0	30	15.0	168	84.0
4. ด้านการ ถ่ายทอด ความรู้สึก	4-20	11.27	2.41	ปาน กลาง	54	27.0	120	60.0	23	11.5
โดยรวม	16-80	57.57	11.87	ปาน กลาง	10	5.0	90	45.0	100	50.0

จากตารางที่ 4-3 พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมีสัมพันธภาพในครอบครัวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 57.57, SD = 11.87$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สัมพันธภาพในครอบครัวด้านการสื่อสารมีค่าคะแนนอยู่ในระดับดี ($M = 17.60, SD = 3.46$) ส่วนด้านจำนวนบทบาท ด้านอารมณ์ และด้านการถ่ายทอดความรู้สึก มีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 14.64, SD = 3.63, M = 14.07, SD = 3.51$ และ $M = 11.27, SD = 2.41$) เมื่อเทียบ

ร้อยละของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในแต่ละด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสื่อสาร (ร้อยละ 84.0) ด้านการถ่ายทอดความรู้สึก (ร้อยละ 60.0) ด้านจำนวนบทบาท (ร้อยละ 59.0) และด้านอารมณ์ (ร้อยละ 46.0) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สมาชิกในครอบครัวของคนพิการยอมรับและเข้าใจในความเจ็บป่วยและข้อจำกัด มีค่าคะแนนสูงสุด ($M = 3.98, SD = 0.96$) รองลงมา คือ สมาชิกในครอบครัวของคนพิการสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัวได้ ($M = 3.88, SD = 1.14$) และครอบครัวทำให้คนพิการรู้สึกว่ามีคนเข้าใจได้รับความรัก และการดูแลเอาใจใส่ ($M = 3.87, SD = 0.93$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนต่ำสุดคือ สมาชิกในครอบครัวของคนพิการมักไม่แสดงความรู้สึกออกมาให้เห็น ($M = 3.13, SD = 0.97$)

รายละเอียดตารางภาคผนวก ก-2

ตารางที่ 4-4 ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา และระดับของการสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัวของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม ($n = 200$)

การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว	คะแนนที่เป็นไปได้	M	SD	แปลผล	ระดับน้อย		ระดับปานกลาง		ระดับมาก	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านอารมณ์	8-40	29.38	5.97	มาก	3	1.5	31	15.5	139	69.5
2. ด้านการประเมินประเมิ	9-45	31.91	6.52	ปานกลาง	12	6.0	90	45.0	88	44.0
3. ด้านข้อมูลข่าวสาร	5-25	16.75	3.57	ปานกลาง	14	7.0	115	57.5	71	35.5
4. ด้านเครื่องมือสิ่งของ	6-30	22.68	4.41	มาก	11	5.5	62	31.0	127	63.5
โดยรวม	28-140	100.8	18.43	ปานกลาง	8	4.0	76	38.0	16	8.0
		6								

จากตารางที่ 4-4 พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมีการสนับสนุนทางสังคมในครอบครัวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 100.86$, $SD = 18.43$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การสนับสนุนทางสังคมในครอบครัวด้านอารมณ์และด้านเครื่องมือสิ่งของมีค่าคะแนนในระดับมาก ($M = 29.38$, $SD = 5.97$ และ $M = 22.68$, $SD = 4.41$ ตามลำดับ) ส่วนด้านการประเมินและด้านข้อมูลข่าวสารมีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 31.91$, $SD = 6.52$ และ $M = 16.75$, $SD = 3.57$ ตามลำดับ) เมื่อเทียบร้อยละของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในแต่ละด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านอารมณ์ (ร้อยละ 69.5) ด้านเครื่องมือสิ่งของ (ร้อยละ 63.5) ด้านข้อมูลข่าวสาร (ร้อยละ 57.5) และด้านการประเมิน (ร้อยละ 45.0) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สมาชิกในครอบครัวทำให้คนพิการรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย มีค่าคะแนนสูงสุด ($M = 3.93$, $SD = 0.84$) รองลงมา คือ เมื่อคนพิการมีปัญหาด้านสุขภาพ มักมีสมาชิกในครอบครัวเป็นผู้คอยช่วยเหลือ ($M = 3.92$, $SD = 0.87$) และเมื่อมีความทุกข์ทางใจ คนพิการแน่ใจว่าจะได้รับการช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัว ($M = 3.91$, $SD = 0.81$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือ คนพิการมีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับผู้อื่น ($M = 2.93$, $SD = 1.07$) รายละเอียดดังตารางภาคผนวก ก-3

ตารางที่ 4-5 ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา และระดับของการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม ($n = 200$)

การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ	คะแนนที่เป็นไปได้	M	SD	แปลผล	ระดับการเข้าถึงสิทธิประโยชน์					
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านการแพทย์	0-21	12.63	5.03	ปานกลาง	27	13.5	109	54.5	64	32.0
2. ด้านการศึกษา	0-12	2.43	3.06	น้อย	148	74.0	45	22.5	7	3.5
3. ด้านอาชีพ	0-12	4.47	2.97	ปานกลาง	78	39.0	101	50.5	21	10.5
4. ด้านสังคม	0-18	6.24	3.54	ปานกลาง	90	45.0	104	52.0	51	25.5
โดยรวม	0-63	25.44	10.82	ปานกลาง	58	29.4	144	72.0	8	4.0

จากตารางที่ 4-5 พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมีการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 25.44, SD = 10.82$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ ด้านสังคม และด้านอาชีพ มีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 12.63, SD = 5.03, M = 6.24, SD = 3.54$ และ $M = 4.47, SD = 2.97$ ตามลำดับ) ส่วนด้านการศึกษา มีค่าคะแนนอยู่ในระดับน้อย ($M = 2.43, SD = 3.06$) เมื่อเทียบร้อยละของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษา (ร้อยละ 74.0) ด้านการแพทย์ (ร้อยละ 54.5) ด้านสังคม (ร้อยละ 52.0) และด้านอาชีพ (ร้อยละ 50.5) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า คนพิการได้รับคำแนะนำในการใช้บริการทางการแพทย์ที่ชัดเจน และเข้าใจง่ายจากเจ้าหน้าที่มีค่าคะแนนสูงสุด ($M = 1.99, SD = 0.84$) รองลงมา คือ คนพิการสามารถไปใช้บริการสถานบริการหรือโรงพยาบาลใกล้บ้านได้สะดวก ($M = 1.91, SD = 0.94$) และคนพิการสามารถใช้บริการได้อย่างสะดวกตามขั้นตอนการให้บริการทางการแพทย์ ($M = 1.89, SD = 0.83$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนต่ำสุด คือ คนพิการทราบหรือเคยใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการจากสถานศึกษาต่างๆ ($M = 0.58, SD = 0.84$) รายละเอียดดังตารางภาคผนวก ก-4

ตารางที่ 4-6 ผลการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนา และระดับของคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็นรายด้าน และโดยรวม ($n = 200$)

คุณภาพชีวิต	คะแนนที่เป็นไปได้	M	SD	แปลผล	ระดับที่ไม่ดี		ระดับกลาง		ระดับที่ดี	
					จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านร่างกาย	7-35	13.44	3.55	ไม่ดี	155	77.5	45	22.5	-	-
2. ด้านจิตใจ	6-30	8.64	1.96	ไม่ดี	199	99.5	1	0.5	-	-
3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3-15	8.26	2.25	กลาง	75	37.5	117	58.5	18	9.0
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	8-40	8.57	2.33	ไม่ดี	200	100.0	-	-	-	-
โดยรวม	26-130	74.24	16.36	ปานกลาง	37	18.5	160	80.0	13	6.5

จากตารางที่ 4-6 พบว่า คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง ($M = 74.24$, $SD = 16.36$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตด้านความสัมพันธ์ทางสังคมมีค่าคะแนนอยู่ในระดับกลาง ($M = 8.26$, $SD = 2.25$) ส่วนด้านร่างกายด้านจิตใจ และด้านสิ่งแวดล้อม มีค่าคะแนนอยู่ในระดับที่ไม่ดี ($M = 13.44$, $SD = 3.55$, $M = 8.64$, $SD = 1.96$ และ $M = 8.57$, $SD = 2.33$ ตามลำดับ) เมื่อเทียบร้อยละของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 100.0) ด้านจิตใจ (ร้อยละ 99.5) ด้านร่างกาย (ร้อยละ 77.5) และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (ร้อยละ 58.5) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า คนพิการพอใจกับการช่วยเหลือที่เคยได้รับจากเพื่อนๆ แต่ไม่พอใจคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.65$, $SD = 0.94$) รองลงมา คือ คนพิการพอใจกับสภาพบ้านเรือนที่อยู่ตอนนี้ ($M = 3.31$, $SD = 1.06$) และคนพิการพอใจที่จะสามารถไปใช้บริการสาธารณสุขได้ตามความจำเป็น ($M = 3.22$, $SD = 1.02$) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ คนพิการพอใจในชีวิตทางเพศ (ชีวิตทางเพศ หมายถึง เมื่อเกิดความรู้สึกทางเพศขึ้นแล้ว ท่านมีวิธีการทำให้ผ่อนคลายลงได้ รวมถึงการช่วยตัวเอง หรือการมีเพศสัมพันธ์) ($M = 2.06$, $SD = 1.04$) รายละเอียดดังตารางภาคผนวก ก-5

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล (ระดับความพิการ และ ความเข้มแข็งในการมองโลก) ปัจจัยด้านครอบครัว (สัมพันธภาพในครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว) และปัจจัยด้านสังคม (การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ) กับคุณภาพชีวิตคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ดังตารางที่

ตารางที่ 4-7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระดับความพิการ ความเข้มแข็งในการมองโลก
สัมพันธภาพในครอบครัว การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว การเข้าถึงสิทธิ
ประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ กับคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและ
การเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ ($n = 200$)

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6
1. ระดับความพิการ	1.00					
2. ความเข้มแข็งในการมองโลก	-.024	1.00				
3. สัมพันธภาพในครอบครัว	-.056	.226**	1.00			
4. การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว	-.098	.159*	.734**	1.00		
5. การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ	-.073	-.031	.204**	.315**	1.00	
6. คุณภาพชีวิต	-.153*	.265**	.436**	.555**	.434**	1.00

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4-7 พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการในระดับปานกลาง คือ การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว ($r = .555, p < .01$) สัมพันธภาพในครอบครัว ($r = .436, p < .01$) และการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ ($r = .434, p < .01$) ส่วนความเข้มแข็งในการมองโลกมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับต่ำ ($r = .265, p < .01$)

สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ คือ ระดับความพิการ ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางลบอยู่ในระดับต่ำ ($r = -.153, p = .03$)

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ ได้พิจารณาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น ซึ่งพบว่า ความเข้มแข็งในการมองโลกมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพในครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว

ในครอบครัวในระดับต่ำ ($r = .226, p < .01$ และ $r = .159, p = .02$ ตามลำดับ) สัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัวในระดับสูง ($r = .734, p < .01$) ส่วนการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ในการฟื้นฟูสมรรถภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัวในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมพันธภาพในครอบครัว ในระดับต่ำ ($r = .315, p < .01$ และ $r = .204, p < .01$ ตามลำดับ) จากความสัมพันธ์ของตัวแปรต้น จะเห็นได้ว่าไม่มีตัวแปรต้นใดที่มีค่าความสัมพันธ์สูงเกิน 0.85 ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยที่กำหนดว่า ตัวแปรต้นไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง ดังตารางที่ 4-7

ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ ดังตารางที่ 4-8

ตารางที่ 4-8 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวในจังหวัดสมุทรปราการ ($n = 200$)

ตัวแปร ที่เข้าสมการตามลำดับ	สัมประสิทธิ์ การถดถอย		R	R^2	R^2_{change}	R^2_{adj}	t	p
	b	$Beta$						
1. การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว	.377	.425	.555	.308	.308	.304	7.325	<.001
2. การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ	.464	.307	.618	.383	.075	.376	5.347	<.001
3. ความเข้มแข็งในการมองโลก	.381	.207	.651	.424	.041	.415	3.754	<.001
Constant = 3.873								
$F = 48.080, p < .001$								

จากตารางที่ 4-8 พบว่า ตัวแปรอิสระที่เข้าสมการเป็นตัวแรก และสามารถอธิบายการแปรผันของคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว คือ การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว ซึ่งสามารถอธิบายคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวได้ร้อยละ 30.8 ($R^2 = .308$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .425 ($b = .425$) หมายความว่า

การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว เพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้น .425 หน่วย

ตัวแปรอิสระที่เข้าสมการลำดับที่สอง ได้แก่ การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ เมื่อเข้าในสมการแล้ว ทั้งตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว และการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพซึ่งเข้าสมการก่อนหน้านี้ สามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 38.3 ($R^2 = .383$) ซึ่งอำนาจการทำนายเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 7.5 ($R^2_{\text{change}} = .075$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .307 ($b = .307$) หมายความว่า มีการเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ 1 หน่วย จะทำให้คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้น .307 หน่วย

ส่วนตัวแปรอิสระสุดท้ายที่เข้าสมการ ได้แก่ ความเข้มแข็งในการมองโลก เมื่อเข้ามาในสมการแล้ว ทั้งตัวแปรความเข้มแข็งในการมองโลก การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ และการสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัวซึ่งเข้าสมการก่อนหน้านี้ สามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4 ($R^2 = .424$) ซึ่งอำนาจการทำนายเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 4.1 ($R^2_{\text{change}} = .041$) และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ .207 ($b = .207$) หมายความว่า ความเข้มแข็งในการมองโลกเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะทำให้คนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมีคุณภาพชีวิตเพิ่มขึ้น .207 หน่วย

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวมากที่สุด คือ การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวรองลงมา คือ การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ และตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวอันดับสุดท้าย คือ ความเข้มแข็งในการมองโลก

สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

1. สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\begin{aligned} \text{คุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว} = & 3.873 + .377 (\text{การสนับสนุนทางสังคมภายในครอบครัว}) + .464 (\text{การเข้าถึงสิทธิประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ}) \\ & + .381 (\text{ความเข้มแข็งในการมองโลก}) \end{aligned}$$

2. สมการถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

คุณภาพชีวิตของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว = .425 (การสนับสนุนทางสังคมภายใน
ครอบครัว) + .307 (การเข้าถึงสิทธิ
ประโยชน์ด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพ)
+ .207 (ความเข้มแข็งในการมองโลก)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University